

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4MOBdo/9/2012
Identifikačné číslo spisu:	5709202591
Dátum vydania rozhodnutia:	30.09.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:5709202591.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej vec žalobcu: Mgr. D. Q., nar. XX. XX. XXXX, bytom XXX XX H. XXX, zastúpeného Advokátskou kanceláriou Andrea Havelková, s. r. o., so sídlom D. Dlabača 2748/28, 010 01 Žilina, IČO: 36 854 956, proti žalovanému: I. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom D., zastúpeného Mgr. Ľubošom Kráľom, advokátom, so sídlom Červenej armády 1, 036 01 Martin, v konaní o zaplatenie 209 121,69 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde v Martine pod sp. zn. 17Cb/142/2009, na mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora Slovenskej republiky proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 13Cob/161/2012 zo dňa 27. júna 2012 v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Martine č. k. 7Cb/142/2009-164 zo dňa 23. júla 2010, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č. k. 13Cob/161/2012 zo dňa 27. júna 2012 v spojení s rozsudkom Okresného súdu v Martine č. k. 7Cb/142/2009-164 zo dňa 23. júla 2010 v znení opravného uznesenia z 5. októbra 2010 č. k. 17Cb/142/2009-180 z r u š u j e a v e c v r a c i a súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

Okresný súd v Martine rozsudkom č. k. 7Cb/142/2009-164 zo dňa 23. 07.2010 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť istinu 209 121,69 eur s 13% úrokom z omeškania ročne od 08. 06. 2006 do zaplatenia a nahradiť žalobcovi trovy konania 7 267,85 eur na účet jeho právneho zástupcu. V odôvodnení uviedol, že predmetom konania je nárok vyplývajúci zo zmluvy o budúcej zmluve o prevode obchodného podielu, uzavretej medzi žalobcom ako budúcim nadobúdateľom a I. W., N. N. a I. R. ako budúcimi prevodcami obchodných podielov v spoločnosti SNOWLINE, s. r. o., Bratislava. Súd na základe vykonaného dokazovania s poukazom na ust. § 261 ods. 3 písm. a/, § 289 ods. 1, 2, § 290 ods. 1, § 292 ods. 1, 5, § 115 ods. 1, 2, 3, § 365, § 369 Obchodného zákonníka dospel k záveru, že ak je predmetom povinnosti kontrahovať absolútny obchodný záväzkový vzťah, zmluva o uzavretí budúcej zmluvy sa bude spravovať právnou úpravou Obchodného zákonníka (ďalej OBZ). Nestotožnil sa preto s námietkou žalovaného, že zmluva o budúcej zmluve sa spravuje ustanoveniami Občianskeho zákonníka, lebo ju uzavreli osoby, ktoré nie sú podnikatelia. V odôvodnení sa vysporiadal aj s namietanou absolútnou neplatnosťou zmluvy podľa § 37 Občianskeho zákonníka a uviedol, že výška obchodného podielu sa dá presne dôvodiť zo zmluvy o budúcej zmluve, a to tak, že každý spoločník, ako je zrejmé z

rozdelenia podielu, ktoré má nastať po uzavretí zmluvy o prevode obchodného podielu, neprevádzal rovnakú časť podielov. Ak teda žalovaný má podľa spoločenskej zmluvy podiel v 1/3, čo sa rovná 33,333%, po prevode mu malo zostať 16% a prevádza 17,33%. Podľa § 289 OBZ predmet zmluvy musí byť určený aspoň všeobecne, teda tak, aby súd mohol nahradiť vôľu, čo v danom prípade môže urobiť. K vytýkanej absencii náležitosti zmluvy podľa § 115 OBZ, a to vyhlásenia o pristúpení k spoločenskej zmluve o založení spoločnosti SLOWLINE, s. r. o., s poukazom na § 292 ods. 1 OBZ súd konštatoval, že nie je nevyhnutné, aby zmluva o budúcej zmluve svojím obsahom presne kopírovala budúcu zmluvu. Stačí, ak jej obsah je určený aspoň všeobecným spôsobom. Vyhlásenie a pristúpenie k spoločenskej zmluve podľa § 115 Obchodného zákonníka nie je nevyhnutné a nie je vylúčené, aby takéto vyhlásenie, ak nie je zahrnuté priamo v zmluve, bolo riešené formou dodatku. Zdôraznil, že zmluvný nárok žalobcu nevyplyva zo zmluvy podľa § 115 OBZ, ale zo zmluvy podľa § 289 OBZ. V nadväznosti na ďalšiu námietku žalovaného, týkajúcu sa zániku záväzku uzavrieť budúcu zmluvu, súd považoval výzvu na uzavretie budúcej zmluvy zo strany žalobcu v lehote 22 dní v kontexte s celou zmluvou za okamžitú a je toho názoru, že doba, v ktorej mal žalovaný zmluvu uzavrieť, bola presne stanovená. V súvislosti so žalobcom namietaného chýbajúceho osvedčenia podpisu W. Q. súd s poukázaním na ustanovenie § 289 ods. 2 OBZ, konštatoval, že zákon vyžaduje len písomnú formu a neosvedčený podpis by spôsobil neplatnosť len zmluvy uzavretej podľa § 115 OBZ a nie zmluvy uzavretej podľa § 289 ods. 2 Obchodného zákonníka. Za účelovú považoval obranu žalovaného, že výzva W. Q. nebola doručená spoločnosti SNOWLINE, s. r. o., čo nikdy nebolo spochybňované žalovaným. Súd ďalej konštatoval, že má za preukázané, že súhlas valného zhromaždenia k prevodu obchodného podielu bol daný, čo vyplýva zo zápisnice o zložení listín do notárskej úschovy. K námietke nemožnosti plnenia z dôvodu navodenia stavu právnej neistoty, ktorý zaviniť sám žalobca, súd uviedol, že v danej veci je absolútne irelevantné, či žalobca zaviniť alebo nezaviniť, že spoločnosť SNOWLINE, s. r. o., nemohla plniť W. Q. zo zmluvy o budúcej zmluve uzavretej medzi nimi. Nebolo ani preukázané, že by záväzok zanikol podľa § 292 ods. 5 OBZ, že by si v zmysle tohto ustanovenia zaviazaná strana splnila svoju oznamovaciu povinnosť. Naopak žalobca sa nikdy netajil tým, že jeho snahou bolo získať podiel v spoločnosti Lyžiarske stredisko Martinské Hole. Práve preto došlo k uzavretiu dvoch zmlúv o budúcej zmluve, a to jednak medzi spoločnosťou SNOWLINE a W. Q., ktorá je manželkou žalobcu, tak predmetnej zmluvy, ktorá slúžila vlastne ako poisťka a prostriedok k získaniu podielu v Lyžiarskom stredisku Martinské Hole nepriamo, pretože spoločnosť SNOWLINE mala podiel v spoločnosti Lyžiarske stredisko Martinské Hole. Žalovaný namietal aj neprimeranú výšku zmluvnej pokuty, ktorá je v značnom nepomere k hodnote a významu zabezpečovanej povinnosti, tiež uviedol, že nie je dôvodné, aby zmluvnú pokutu požadoval žalobca od žalovaného, ak sa mohol prostredníctvom svojej manželky domôcť zmluvnej pokuty od spoločnosti SNOWLINE, s. r. o. Súd uvedené tvrdenia považoval za nelogické. Súbežne existovali dve zmluvy a nie je rozhodujúce, že účastníkmi týchto zmlúv boli manželia Q.. Zmluvná pokuta bola medzi účastníkmi riadne dojednaná. Došlo k porušeniu zmluvnej povinnosti, ktorá bola zabezpečená zmluvnou pokutou, a preto sa žalobca mal právo jej domáhať. Opodstatnenosť zmluvne dohodnutej výšky zmluvnej pokuty súd posudzoval z hľadiska, že v prípade, ak by nedošlo k porušeniu zmluvnej povinnosti vyplývajúcej zo zmluvy o budúcej zmluve, žalobca by vlastne nepriamo získal súčasne aj obchodný podiel spoločnosti Lyžiarske stredisko Martinské Hole, pretože spoločnosť SNOWLINE, s. r. o., bola jedným zo spoločníkov spoločnosti Lyžiarske stredisko Martinské Hole. Logicky dojednaná výška zmluvnej pokuty sa odvíjala od hodnoty obchodného podielu spoločnosti Lyžiarske stredisko Martinské Hole. Žalobca preukázal, že hodnota obchodného podielu uvedenej spoločnosti predstavovala 50 000 000,-- Sk, preto sa súdu zmluvná pokuta vo výške 6 000 000,-- Sk javila primeraná. Súd ďalej dospel k záveru, že žalobcovi prislúchajú od splatnosti zmluvnej pokuty 13% zákonné úroky z omeškania podľa § 369 ods. 1 OBZ, pretože ich výška dohodnutá v zmluve nebola. O trovách konania rozhodol súd podľa § 142 ods. 1 O. s. p. a úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov spojených so zaplatením súdneho poplatku 12 547,-- eur a trovy právneho zastúpenia v celkovej sume 7 267,85 eur.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) prejednal vec v medziach ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a po zrušení rozsudku Krajského súdu v Žiline pod č. k. 13Cob/398/2010-270 zo dňa 02. 06. 2011 uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 4 Obdo 51/2011 zo dňa 29. februára 2012 bez nariadenia pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O. s. p. napadnutý rozsudok okresného súdu v spojení s opravným uznesením potvrdil ako vo výroku vecne správne rozhodnutie

podľa ust. § 219 ods. 1 O. s. p. v spojení s ust. § 219 ods. 2 O. s. p. a za rešpektovania ust. § 156 ods. 1, 3, O. s. p.

Stotožnil sa s právnym názorom súdu prvého stupňa, že samotnú zmluvu o uzavretí budúcej zmluvy je nevyhnutné posudzovať podľa ustanovení Obchodného zákonníka. Z ustanovenia § 289 OBZ vyplýva záväzok jednej alebo oboch zmluvných strán uzavrieť budúcu zmluvu, a preto obrana žalovaného, že zo zmluvy o budúcej zmluve vyplýva záväzok len pre žalovaného, nie je právne relevantná. Odvolací súd v zhode so záverom okresného súdu konštatoval, že predmet zmluvy o prevode obchodného podielu uvedený v zmluve o budúcej zmluve bol vyjadrený určitým spôsobom. Zmluva o uzavretí budúcej zmluvy je samostatným zmluvným typom, pre ktorý sa vyžadujú náležitosti vyplývajúce z uvedeného ust. § 289 ods. 1 OBZ a nevzťahujú sa na ňu náležitosti zmluvy podľa § 115 OBZ. Odvolací súd zdôraznil, že časový termín „okamžite vyzvať“ použitý zmluvnými stranami bolo nevyhnutné vykladať vo vzájomnej súvislosti s ohľadom k okolnostiam tej ktorej právnej veci. Za daného stavu dvoch uzavretých zmlúv o budúcej zmluve o prevode obchodného podielu, v nich vyjadrených termínových údajov a s ohľadom na účel, ktorý chceli zmluvné strany dosiahnuť, tak podanie výzvy žalobcom a okresným súdom ustálenej lehote 22 dní bola lehota, ktorú možno kvalifikovať ako okamžitú. Dodal, že žiadna právna norma neposkytuje kritéria pre časový údaj „okamžite“. Odvolací súd súhlasil s právnymi závermi súdu prvého stupňa v otázke súhlasu valného zhromaždenia podľa § 117 ods. 1 OBZ na prevod časti obchodného podielu s tým, že jeho neudelenie neznamená nemožnosť plnenia podľa § 575 ods. 1 OBZ, ako sa domáhal žalovaný. Stotožnil sa aj s jeho záverom dôvodnosti zaplata zmluvnej pokuty a úroku z omeškania.

Krajský súd ďalej poukázal aj na Nález Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 348/08, podľa ktorého zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku nevyplýva povinnosť odvolacieho súdu vyhovieť požiadavke účastníka konania na pripustenie mimoriadneho opravného prostriedku proti jeho rozhodnutiu z dôvodu, že ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Posúdenie prípustnosti mimoriadneho opravného prostriedku z uvedeného dôvodu je na úvahe odvolacieho súdu, pričom táto úvaha nemusí byť zdôvodnená, pretože požiadavky odôvodnenia rozsudku sú stanovené v ust. § 157 ods. 2 O. s. p.

Rozsudok Krajského súdu v Žiline nadobudol právoplatnosť dňa 27. 06. 2012.

Proti rozsudku odvolacieho súdu v spojení s rozsudkom súdu prvého stupňa podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej „dovolateľ“) v zákonom stanovenej lehote na podnet žalovaného mimoriadne dovolanie. Dôvod dovolania dovolateľ vymedzil ustanovením § 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p., teda že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci.

Dovolateľ v mimoriadnom dovolaní namietol porušenie zákona v ustanoveniach § 153 ods. 1 O. s. p., § 115 ods. 1, 2, 3, § 289 ods. 1, 2, § 290 ods. 2, 3, § 292 ods. 3, § 415 Obchodného zákonníka a § 50a Občianskeho zákonníka.

V prípade, že na preskúmanú vec súdy aplikovali ustanovenia Obchodného zákonníka, t. j. zmluvu o uzatvorení budúcej zmluvy posudzovali podľa obchodnoprávnej úpravy, bolo nevyhnutné tak postupovať komplexne a hodnotiť práva i povinnosti účastníkov zmluvného vzťahu, účastníkov konania z hľadiska danosti nimi uplatneného nároku v rámci právnej úpravy obchodno-záväzkových vzťahov.

V preskúmanej veci tak súd prvého stupňa, ako aj odvolací súd nesprávne aplikovali ustanovenia Obchodného zákonníka, upravujúce zmluvu o uzavretí budúcej zmluvy (§ 289 a nasl.), keď zaviazali žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu za porušenie kontraktnej povinnosti vyplývajúcej mu zo zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy, napriek tomu, že táto povinnosť mu s poukazom na márne uplynutie lehoty na predloženie výzvy žalobcom podľa ustanovenia § 292 ods. 3 OBZ zanikla. V zmysle § 292 ods. 3 OBZ záväzok uzavrieť budúcu zmluvu zaniká, ak oprávnená strana nevyzve zaviazanú stranu splniť tento záväzok v čase určenom v zmluve. Aplikujúc toto ustanovenie na preskúmanú vec, žalobcovi zaniklo právo na uzatvorenie zmluvy o prevode obchodného podielu na obchodnej spoločnosti SNOWLINE, s.

r. o., v momente, keď žalovaného nevyzval okamžite, s poukazom na ustanovenie § 415 OBZ, v lehote do 10 dní od márneho uplynutia lehoty, na uzatvorenie zmluvy o prevode obchodného podielu v spoločnosti Lyžiarske stredisko Martinské Hole, s. r. o., zo spoločnosti SNOWLINE, s. r. o., na Lenku Frankovú.

Lehota na predloženie výzvy na uzatvorenie zmluvy bola dohodnutá termínom „okamžite“, ktorý, aj keď nie je Obchodným zákonníkom definovaný a strany v zmluve jeho obsah bližšie nešpecifikovali, zodpovedá z hľadiska gramatického výkladu termínom obratom, ihneď, bezodkladne a podobne s poukazom na ust. § 415 OBZ. Žalobca však vyzval žalovaného na uzatvorenie zmluvy o prevode obchodného podielu až dňa 7. marca 2006 (výzva žalovanému doručená 8. marca 2006), po 22 dňoch, čo nezodpovedá zmluvne dohodnutej lehote na predloženie výzvy na uzatvorenie zmluvy. Dovolateľ je toho názoru, že lehota uplynula 12. februára 2006, lehota pre doručenie okamžitej výzvy na uzatvorenie zmluvy o prevode obchodného podielu začala žalobcovi plynúť dňa 13. februára 2006 a uplynula s poukazom uvedené dňa 23. februára 2006. Nakoľko predmetom preskúmanej veci bola žalobcom uplatnená zmluvná pokuta, nárok na jej zaplatenie podľa názoru dovolateľa žalobcovi zanikol uplynutím prekluzívnej lehoty (§ 292 ods. 3 OBZ), a preto nepovažoval za vhodné hodnotiť zmluvu o budúcej zmluve o prevode obchodného podielu zo 7. novembra 2002 z hľadiska určitosti jej obsahu.

Dovolateľ považuje však za nutné v tejto súvislosti poukázať, a to v súvislosti so súdmi určeným právnym režimom pre posúdenie obsahu zmluvných povinností vyplývajúcich zo zmluvy o uzavretí budúcej zmluvy o prevode obchodného podielu z hľadiska ich určitosti, na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 Obdo V 23/2007, ako i na voľbu práva realizovanú účastníkmi zmluvy, keď zmluvu o budúcej zmluve uzatvorili podľa § 50a Občianskeho zákonníka. Uzatvorenie zmluvy podľa § 50a Občianskeho zákonníka vyžaduje dohodu podstatných náležitostiach budúcej zmluvy na rozdiel od režimu obchodnoprávneho. Podstatnými náležitosťami zmluvy o prevode obchodného podielu podľa § 115 ods. 3 OBZ okrem určenia účastníkov zmluvného vzťahu sú určenie prevádzaného obchodného podielu, dohoda o cene za prevádzaný obchodný podiel a vyhlásenie nadobúdateľa, ktorý nie je spoločníkom spoločnosti, že pristupuje k spoločenskej zmluve, resp. k stanovám, ak boli prijaté. Domnieva sa, že posledná z podstatných častí zmluvy o prevode obchodného podielu podľa § 115 OBZ v posudzovanej zmluve o budúcej zmluve uzatvorenej podľa § 50a Občianskeho zákonníka absentuje, čo by zodpovedalo jej určeniu za neplatnú. Absolútna neplatnosť zmluvy o budúcej zmluve má za následok jej zánik od začiatku. Zánik práv a povinností z nej plynúcich, zánik povinnosti žalovaného uzatvoriť zmluvu o prevode obchodného podielu, ako aj zánik práva žalobcu na zmluvnú pokutu v prípade porušenia kontraktnej povinnosti zo strany žalovaného.

Dovolateľ preto navrhuje rozsudok Okresného súdu Martin z 23. júla 2010 č. k. 17Cb/142/2009-164 v spojení s opravným uznesením z 5. októbra 2010 č. k. 17Cb/142/2009-180 a v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline z 27. júna 2012 č. k. 13Cob/161/2012-350 zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

Žalobca podal písomné vyjadrenie k podanému dovolaniu a navrhol dovolanie v celom rozsahu zamietnuť. Mimoriadne dovolanie z hľadiska aplikácie ust. § 415 písm. e/ OBZ považuje za neodôvodnené, nesprávne a nie je možné ho aplikovať na daný konkrétny prípad. Časový termín „okamžite vyzvať“ použitý zmluvnými stranami je nevyhnutné vykladať nie izolovane, ale vo vzájomnej súvislosti s ohľadom k okolnostiam tej ktorej právnej veci. Nestotožňuje sa ani so záverom dovolateľa ohľadne voľby práva účastníkov spravovať sa právnou úpravou pri posudzovaní obsahu a náležitosti zmluvy o budúcej zmluve o prevode obchodného podielu podľa ust. § 50 a Občianskeho zákonníka. Zmluva o prevode obchodného podielu (bez ohľadu na to, či sa prevádza obchodný podiel na iného spoločníka alebo na tretiu osobu) je v zmysle § 261 ods. 3 písm. a/ OBZ absolútnym obchodom, a teda vždy sa bude spravovať ustanoveniami Obchodného zákonníka, a teda rovnako aj zmluva o budúcej zmluve.

Žalovaný sa v plnom rozsahu stotožňuje s právnou argumentáciou a závermi uvedenými dovolateľom predmetnom mimoriadnom dovolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 3 O. s. p.) zistil, že mimoriadne dovolanie bolo podané včas oprávneným subjektom a boli splnené zákonné podmienky podľa § 243e ods. 1 O. s. p. pre jeho podanie. S poukazom na to, že v predmetnej veci sú splnené zákonné podmienky pre podanie tohto mimoriadneho opravného prostriedku podľa § 243e ods. 1, ods. 2 O. s. p. a § 243f ods. 1 O. s. p., dovolací súd preskúmal právoplatné rozhodnutie Krajského súdu v Žiline ako súdu odvolacieho, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243a ods. 1 O. s. p.), v rozsahu napadnutom generálnym prokurátorom a ním uplatneného dovolacieho dôvodu podľa § 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 242 ods. 1 O. s. p. a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je v predmetnej veci prípustné a tiež dôvodné.

Dovolací súd sa stotožňuje s námietkou generálneho prokurátora, že rozhodnutie súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p.).

Právnym posúdením veci je treba rozumieť činnosť súdu, pri ktorej tento zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu úpravu na zistený skutkový stav. Pod nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O takýto prípad ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť, alebo ak súd aplikoval síce správny právny predpis, ale nesprávne ho vyložil.

V prejednávanej veci generálny prokurátor namieta, že odvolací súd, ako aj súd prvého stupňa nesprávne posúdil právny režim pre posúdenie obsahu zmluvných povinností vyplývajúcich z právneho úkonu, ktorý účastníci uzavreli podľa § 50a Občianskeho zákonníka a resp. nesprávne aplikovali ustanovenia Obchodného zákonníka na uplatnenú zmluvnú pokutu s poukazom na ust. § 292 ods. 3 Obchodného zákonníka.

Z obsahu spisového materiálu vyplýva, že žalobou zo 16. marca 2009 si uplatnil žalobca proti žalovanému pohľadávku vo výške 209 121,69 eur s príslušenstvom z titulu zmluvnej pokuty podľa článku III. Zmluvy o budúcej zmluve o prevode obchodného podielu, uzatvorenej medzi účastníkmi konania dňa 7. novembra 2002 za porušenie zmluvnej povinnosti žalovaného (prevodcu), t. j. za neuzavretie zmluvy o prevode obchodného podielu podľa dohodnutých zmluvných podmienok.

Z predmetnej zmluvy (č. 1. 7) jednoznačne vyplýva, že účastníci zmluvného vzťahu výslovne uviedli, že zmluvu o budúcej zmluve uzatvárajú podľa § 50a Občianskeho zákonníka (ďalej OZ), t. j. vôľa zmluvných strán bola dohodnúť podstatné náležitosti tohto právneho úkonu podľa § 50a OZ.

Jednou zo základných a nosných zásad záväzkového vzťahu je zásada zmluvnej voľnosti. Zmluvná voľnosť je právny princíp umožňujúci zmluvným stranám upraviť si vzájomné pomery tak, aby to vyhovovalo ich potrebám a záujmom. Preto platná právna sústava objektívneho práva ponecháva účastníkom zmluvných strán pomerne veľkú voľnosť pri zmluvnej úprave ich vzájomných práv a povinností. Zodpovedá to ústavnému princípu autonómie konania subjektov práva (čl. 2 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky). Preto uzavretie zmluvy o budúcej zmluve podľa ustanovenia § 50a OZ, i keď predmet sa týkal prevodu obchodného podielu, nie je v rozpore s platným právnym poriadkom Slovenskej republiky a neodporuje ustanoveniu § 261 ods. 3 písm. a/ OBZ, i keď zmluva o prevode obchodného podielu je v zmysle ust. § 261 ods. 3 písm. a/ OBZ tzv. absolútnym obchodom a riadi sa režimom Obchodného zákonníka. Preto dovolací súd sa nestotožnil s interpretáciou oboch súdov, že zmluvu o budúcej zmluve, ktorú sporové strany uzavreli s odkazom na ust. § 50a OZ, podlieha výlučne režimu ustanovenia § 289 a nasl. OBZ, keďže prevod obchodného podielu je absolútnym obchodom.

Podľa § 50a OZ účastníci sa môžu písomne zaviazat', že do dohodnutej doby uzavrú zmluvu; musia sa však pritom dohodnúť o jej podstatných náležitostiach. Zmluva o budúcej zmluve však musí obsahovať podstatné náležitosti zmluvy, ktorá má byť uzavretá. Tieto náležitosti sú ustanovené v kogentných ustanoveniach zákona, alebo môžu vyplývať aj z dohody účastníkov. V danom prípade sa jedná o podstatné náležitosti zmluvy o prevode obchodného podielu v zmysle § 115 a nasl. OBZ.

Keďže súd prvého stupňa nesprávne interpretoval ust. § 261 ods. 3 písm. a/ OBZ a neposudzoval zmluvu o budúcej zmluve zo dňa 7. novembra 2002 z hľadiska určitosti jej obsahu podľa ust. § 50a Občianskeho zákonníka a nerešpektoval zmluvnú voľnosť záväzkového vzťahu a tieto vady rozhodnutia neodstránil ani odvolací súd v rámci odvolacieho konania, je potrebné dovolaním napadnuté rozhodnutie v zmysle § 243b ods. 3 O. s. p. zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Ďalšími dôvodmi uvedenými dovolateľom, týkajúcich sa prípadného zániku uplatneného práva na zmluvnú pokutu z hľadiska ustanovení Obchodného zákonníka - § 292 ods. 3, sa dovolací súd nezaoberal, pretože sú bezpredmetné vzhľadom na uvedený právny názor dovolacieho súdu.

Na základe uvedených skutočností dovolací súd podľa § 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243b ods. 3, § 243b ods. 4 veta za bodkočiarkou O. s. p., v dovolaní napadnutej časti rozsudok odvolacieho, ako aj prvostupňového súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní, v ktorom je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom dovolacieho súdu (§ 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243d O. s. p.), sa vysporiada s vytknutými vadami v intenciách dovolacieho súdu, opätovne vo veci rozhodne a svoje rozhodnutie náležite odôvodní v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p.

V novom rozhodnutí rozhodne súd aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243d ods. 1 veta tretia O. s. p.).

Toto rozhodnutie bolo prijaté rozhodnutím senátu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.